

4.

Võõras omal maal

Nüüd, esimesel koolipäeval, ei pidanud Robert enam nuputama, kuhu minna, sest klassijuhataja oli kõik ette mõelnud ja talle suuna kätte andnud. Sellest hoolimata sattus poiss kohe hommikul raskustesse.

Robert oli oma jope just kappi riputanud ja hakkas edasi trepi poole astuma, kui lüheldane halliseguste juustega ümmargune naine justkui õhust välja ilmus.

„Kus sa lähed? Välisjalanõudega? Kas kombeid üldse ei ole?“ tulistas ta poisi suunas terve rea küsimusi.

Robert vaatas oma saapaid. Ta ju oli need puhtaks pühkinud.

Naise kulm tõmbus veelgi rohkem kipra, kui Robert kohe ei vastanud: „Sa oled see välismaa poiss, jah? Eesti keelt oskad või?“

„Ikka oskan.“

„Kus su vahetusjalanõud on?“

„Vahetusjalanõud?“ küsis Robert ehtsa segadusega, ent siis hakkas midagi justkui koitma. Midagi meenuma. Vahetusjalanõud. Õigus. Ta oli arvanud, et see komme jäi algklassidesse, ent tundus, et nii see pole. Ja tõsi, ringi vaadates nägi ta, kuidas teisedki panid joped ära, vahetasid jalanõud ja jätkasid alles siis oma teed.

„Mis sa arvad, et ma viitsin siin sinu järel kasida? Porised jalajäljed ja kogu muu mustus? Natukenegi viisakust võiks ju olla!“ täristas naine, kelle Robert eeldas olevat kooli koristaja, aina edasi.

„Eee, mul on ketsid kaasas. Kas need sobivad?“ proovis poiss lahendust leida ja sukeldus oma kappi, kuhu ta õnneks oli juba valmis toonud järgmise päeva kehalise kasvatuse riided.

Koristaja napsas need enda kätte, vaatas eriti tähelepanelikult taldu ja mühatas siis: „Sobivad.“

Heakskiidu andnud, jäi tädi valvama, et Robert ka päriselt jalanõud ära vahetaks, ja tormas alles siis, kui õuejalatsid olid kappi pandud, rohkem sõnagi ütlemata minema.

Robert leidis tee geograafiaklassi ja vajus uksele kõige lähemasse pinki istuma, vältides talle saadetud küsivaid pilke. Aga need olidki ainult pilgud. Keegi ei tulnud küsima, mida tema siit otsib.

„Koht vaba?“

Robert pilgutab silmi. Kas ta oli magama jäänud või lihtsalt mõtetega rändama läinud? Vahet pole. Nüüd kutsuti ta tagasi reaalsusse. Pea märkamatu oli klass inimesi täis tiksunud. Olid jäänud üksikud tühjad kohad. Üks neist muidugi Roberti enda kõrval, ja seda too ümara näo ja siilisoenguga võõras piidlema asunud oligi.

Küsimaja aga ei oodanudki vastust, vaid istus Roberti kõrvale toolile.

„Joosep,“ ütles ta, kui tabas Roberti küsiva pilgu. „Sa uus?“

„Mhm. Sa?“

„Mitte väga.“

Hetkeks oli Robert segaduses. Kui palju ta peaks rääkima ja uurima? Oleks lihtsam, kui kõik pingid oleksid ühekohalised nagu ta viimastes koolides, ent seda oli vast liiga palju loota. Robertile tundus, et lähedalistuvad klassikaaslased püüavad nende vestlust pealt kuulata.

„Klassijuhataja mainis, et keegi uus tuleb. Ja kui veel mingit uut nägu kohale ei ilmu, siis see sa oled,“ mainis Joosep nii muuseas mõnekümnesekundilise vaikuse järel.

„Oleks hea, kui keegi tuleks veel, siis ma poleks täiesti üksinda uus,“ kostis Robert mokaotsast.

Joosep kehtis õlgu: „Septembris olid põhimõtteliselt kõik naganüi uued. Nii et sa oled ainult mingi neli kuud ajast maha jäänud.“

Sellele vastata Robert ei jõudnudki, sest juba astus klassi – eeldatavasti – torssis näoga geograafiaõpetaja ja tema sabas õpetaja Berg.

„Tere hooommikuust! Tere taaaalvee!“ hüüatas klassijuhataja ja püüdis rõhusalt hetkega kogu klassi tähelepanu. Tema lai naeratus sundis ka Robertit naeratama ja korraks tundis ta end kergemini. Siin ei olegi kõik vaid tõsised mossitajad. Vähemalt õpetaja Bergi ei tundunud talvine looduse uinumine häirivat, sest ta liikus kepsaka sammuga klassi ette.

„Ei-ei, te ei ole vales klassis. Ja tunniplaan pole muutunud. Teil algab kohe geograafiatund, ent kuna mina näen teid muidu alles nädala lõpus, tahtsin tulla ja vaadata, kas elasite jõulud ja aastavahetuse kenasti üle. Ja et jagada häid uudiseid! Meie klassiga on liitunud Robert!“

Õpetaja Berg viipas poisi poole. Robert naeratas automaatselt, kui terve klassi pilgud tema poole pöördusid. Ja siis liikusid need kohe klassijuhataja poole tagasi.

„Ma tean, et ma õnneks ei pea teile sõnu peale lugema, et te oleksite toredad ja viisakad ja sõbralikud. Oleksite te näiteks teine klass, siis ehk oleks vaja, ent teie tulete kindlasti ise toime. Nii. See ongi kõik. Toredat talve ja toredat geograafiatunni algust!“

Õpetaja Berg andis sõnajärje üle geograafiaõpetajale ja enne klassist väljumist peatus korra Joosepi ja Roberti laua juures.

„Mine kolmapäeval pärast matemaatikaid ja enne kooritunni algust kohe muusikaklassi, Schasmin ootab.“

Robert noogutas.

„Schasmin?“ kordas Joosep, üks tihe kulm tõstetud.

Robert kehtas õlgu: „Teised valikained olid täis.“

Joosep tahtis justkui veel miskit öelda, ent geograafiaõpetaja kõhatas ja nad pöörasid tähelepanu talle.

KELL HELISES ja Robert surus õpiku kotti.

Ta jõudis klassist vaevu välja astuda, kui juba ilmuski Joosep uuesti tema kõrvale.

„Päriselt ka siis liitunud kooriga või?“

„Nojah. Mul ei olnud just väga palju variante. Mingi valikaine pidi võtma ja enamik teisi olid täis.“

„Aga sa nagu täitsa ise valisid selle?“

Robert kordas kannatlikult: „Ei. Kui ma tulin kooli Bergiga kohtuma, siis ta ütles, et *it is what it is*, ja kõik.“

Joosep noogutas armulikult. „Muidugi. Ega vabatahtlikult sa seda vist ei võtaks küll. Ja arusaadav, et seal vabu kohti ka.“

„*The fuck* sa ajad?“

„Lihtsalt. See saab sul raske olema.“

„Miks?“

„No tead küll.“

„Kust ma seda teadma peaksin?“ Ta oli selles koolis ju alles esimest päeva! Kui mitte arvestada seda poolt tundi, kui ta Bergiga kohtumas oli käinud. Ta polnud raudkindlalt veel isegi kõiki oma klassikaaslasi näinud, õpetajatest rääkimata.

„Ah. Tõsi. Sa ju uus.“

„Olen jah. Ja üldse, mis see sinu asi on?“

Joosep kehtas õlgu: „Ma teen kõik enda asjaks. Aga selle laulukooriga. Schasmin on mutt.“

Olgu, klassijuhataja polnud ennast päris nii otse väljendanud, aga tema tutvustus koorijuhi kohta läks põhimõtteliselt samasse suunda. Nii et nad mõlemad kas valetavad või liialdavad, või siis ongi tegu tõeliselt hirmutava õpetajaga.

„Aga olgu. Mis siis? Mis siis, et ta mutt on, või mis see mutt teeb siis?“

„Eks sa näed.“

„*The fuck* ma näen?“ hakkas Roberti kannatus katkema. Joosep oli tegelikult ju talle täiesti võõras nägu. Võõras nägu, kes oli ilmunud ta kõrvale nagu suur sõber ja keeldus lahkumast, aga ei suutnud isegi selgelt asjast rääkida.

„No olgu. Vist ei näe. Aga kuuled.“

„Ah?“

„Noh, see, kuidas sa räägid.“

„Kuidas ma räägin? Mis mu rääkimisel siis viga peaks olema?“

„Küll sa kolmapäeval teada saad. Mis ma ikka üllatusest rikun!“ irvitas Joosep ja astus WC-sse.

Õigesti tegi. Sinna ei hakanud Robert talle järele minema, vahet pole, kui palju küsimusi klassivenna kommentaar temas siis ka tekitas. Igatahes hakkas nüüd vägisi haihtuma see vähenegi motivatsioon, mis tal koolikooris osalemiseks siiani olnud oli.

Järgmine tund, füüsika, üllatas lausa kahe asjaga.

Esiteks üllatas Robertit juba see, et õpetaja oli mees. Hoolega pöetud habeme ja rõngasse keeratud vuntsidega. Teiseks oli ta võrdlemisi noor.

„Esimestel töönädalatel olevat ta vanematelt õpetajatelt pra-gada saanud, et miks ta ometi korralikult klassis ei istu, vaid pärast kellahelinat koridori peal uitab. Õpilaseks pidasid, noh,“ sosistas taas end Roberti kõrvale istuma nihverdanud Joosep usalduslikult.

„Sest ta on nii noor?“

„Täpselt. Siis hakkas ta habet kasvatama.“

Robert sügas automaatselt lõuga.

„Usu mind, ilma selle habemeta on ta ikka täielik titt,“ naal-dus Joosep uuesti Roberti poole.

Olgu, Robert otsustas anda oma uuele pinginaabrile veel päeva-paar armuaega ja siis vajaduse korral uurida, mis toimub. Et kas Joosep on mingi veidrik, proovib talle külge lüüa või milles ta probleem on? Jällegi, oma vanades koolides poleks Robert teinud teist nägugi, et keegi hetkega nii sõbralik on, aga Eestis oli see tema jaoks veider. Kas mitte eestlastel ei ole nii, et kui inimest ei tunne, siis põhimõtteliselt temaga ka ei suhtle? No nagu Roberti teised klassikaaslased, kes ei olnud paari tunni jooksul jõudnud talle isegi tere öelda. Ja siis oli siin Joosep, kellega nad oleksid nagu juba pikalt parimad sõbrad olnud.

Õpetaja pilk liikus neile: „Poisid! Mida te jutustate? Räägite füüsikast? Väga tore.“

Mees astus sammu lähemale ja puuris pilgu Robertisse: „Sina. Sa oled ju uus. Kust sa tulidki?“

„Tulsast,“ vastas Robert.

„Kuskohast?“

„Tulsa. See on Oklahoma osariigi suuruselt teine linn.“

Mõned õpilased klassis polnud vist tõesti adunud, kui kaugel ühe kümnendiku eelnev kool õigupoolest asus, sest Robert märkas mitut järsult tema poole pööratud pead. Ta ise vaatas aga endistviisi kangekaelselt õpetajale otsa. Nonii, kumb see õpetaja on? Eksootikaarmastaja? Vanuse järgi võinuks seda eeldada. Solvunud eestlane? Ei paneks seegi imestama!

Õpetaja sättis end kohe mõnusalt ühe tühja laua nurgale istuma.

„Kui põnev! Muidugi, leia eestlane, kes teaks, misasi see Tulsa on, veel vähem, kus see asub. Oklahoma kui osariik tuleks vist meelde küll, aga no kaardi peal seda paika panna ... Ma eeldan, et sina tead?“

„Noh-jah. Texase kaabu või siis *chef's fart*,“ vastas Robert automaatselt.

„Tšeff misasi?“

Poiss kohmetus. Eesti keelde tõlgituna kõlaks see veidralt, aga õpetaja vaatas talle ootavalt otsa.

„Noh, koka peeretus.“

Kümnenda klassi õpilaste seast kuuldus naeruturtsatusi.

„Seda pead sa küll pikemalt selgitama. Oota. Oota.“

Õpetaja kiirustas enda arvuti taha ja klõpsis, kuni seinal olevale e-tahvlile ilmus Google Maps.

„Anna minna.“

„Eee. Kui vaadata osariikide pealt, siis põhjast alustades moodustub nagu koka kuju. Minnesota on kokamüts, Iowa koka nägu, Missouri pluus, Arkansas püksid ja Louisiana saapad. Tennessee on kandik, selle peal Kentucky, sest Kentucky Fried Chicken või KFC.“

„Jah, see on meil ka olemas!“ kinnitas õpetaja, olles Roberti sõnu kursoriga jälitanud. „Ja siis see ...“

„Oklahoma.“

„Siin see on.“

„Noh, jagab Arkansasega osariigi piiri ja natuke nagu võiks ette kujutada ju ...“

„Jah, on täpselt ju nagu peerupilv!“ teadustas Joosep siis valjult.

„Ja me kõik saime targemaks,“ nentis õpetaja ja klõpsas kaardi kinni. „Kas Eestiga on seal sama lugu? Et me oleme mingi ... jää-nuk teise riiki küljes või kuidas?“

„Tegelikult tavaliselt ei teata Eestit üldse.“

„Oli siis raske selliselt eestlane olla, kui keegi ei teadnud?“

Robert kõhkles natuke, enne kui surus endast vale välja: „Ei, ei olnud.“

„Tore kuulda. Aga tähtsam küsimus: mis on ainus asi, mis Chicago South Side’is kasvab?“

„Ahh?“

„Krimistatistika!“

Robert kergitas kulme.

Õpetaja naeris: „Mul on üks veel. Kuidas kutsutakse lärmakat chicagolast?“

„Eeee ...“

„Illilärm ... ei, seda nalja ei saa eesti keelde tõlkida!“ valgus pettumus üle mehe näo, ent siis nipsutas ta sõrmi: „Inglise keel on õnneks ka olemas. *Illinoisy!*“

Robert turtsatas naerda. Ta oli ainus. Teistel olid natuke segaduses ilmed. Õpetaja ei tundunud sellest heituvat.

„Egas teised peagi sellest aru saama. Vabandust muidugi, et ma siin Illinois' osariigi nalju proovin kasutada. Neid mulle ühel konverentsil õpetati. Oklahoma kohta mul mingeid nalju ei ole. See on selline võrdlemisi ... tundmatu osariik. Vähemalt eestlaste jaoks.“

„Vahet pole, tegelt ameeriklastele endale ka. Kuigi ma paari nalja olen kuulnud.“

Õpetaja elavnes: „Väga hea! Saan oma kogu siis täiendada.“

„Üks pole just eriti kooli sobilik ...“

„Tekitab isegi rohkem huvi. Aga olgu. Mõni muu?“

Robert mõtles hetke, üks õnneks meenus: „Mida on ühist Oklahoma kohalikul ja õllepudelil?“

„Ei tea.“

„Nad mõlemad on kaelast ülespoole tühjad.“

Õpetaja oli ainus, kes naeris. Klassis kajava vaikuse peale lõi ta käega. „Ei peagi kõik Ameerika osariikide huumorist aru saama. Küll aga võiksite füüsikast aru saada. Robert, sulle ka siis kiireks infoks, et minu nimi on Karl Hans. Mitte eesnimed Karl Hans, vaid eesnimi on Karl ja perekonnanimi Hans. Kutsu mind, kuidas tahad, peaasi et kasutad vähemalt ühte nime, nii et saaksin aru, et ikka minust on jutt. Vähemalt selle aasta esmaspäevad täpselt enne lõunat ja täpselt pärast lõunat, veedad minuga füüsikamaailmas. Ja kuigi ma võin olla füüsik, olen ma ka koomik, nagu ma äsja tõestasin. Eks, Robert?“

Robert muigas ja ütles paraja annuse sarkasmiga: „Jah, härra õpetaja Karl Hans.“

„Eeskujulik. Aga tunni alguse komöödiaminutid on tehtud, lähme nüüd füüsika juurde.“

Olgu, õpetaja Berg ei olnudki ainus normaalse suhtumisega koolitöötaja. Neid oli ikka veel!

KA SELLES vahetunnis ei saanud Robert omaette olemist nautida.

„Jälle sina?“ ühmas Robert. Ta oli päris kindel, et Joosep ei käitu nagu tavaline eestlane. Joosepit ennast ei tundunud see sugugi häirivat.

„Miks sa õpetajale valetasid?“

„Mina?“ küsis Robert süütult.

„Jah. Et sul ei olnud raske eestlane olla või midagi. Mis see päriselt oli?“

„Äkki see oligi kõik?“

„Kas kõik Ameerika elanikud on sedavõrd kehvad valetajad?“

Robert turtsatas. „Mingi *know-it-all* oled või?“

„Ikka ja alati. Aga davai. Räägi ära. Mis päriselt oli?“

„Pole mõtteski.“

„Ole nüüd, sa oleksid võinud juba tunnis rääkida. Kõikide ees! Õpetajahärra Karl Hans oleks kindlasti tõtt hinnata osanud.“

„Oleks väheke pikk klassi ees nii kaua lobiseda,“ tõrjus Robert, varjates päris põhjust: tal oleks päris piinlik olnud teiste ees tunnistada, et ta oli proovinud eestlaseks olemist igati peita.

„No mulle pikad jutud meeldivad.“

„Tore küll, aga pole aega,“ leidis Robert järgmise vabanduse ja justkui tellitult kõlaski tunnikell.

Veidike pettunult libistas Joosep end aknalaualt maha. „Ära karda tunnis lobiseda. Mitte mingi jutt ei ole liiga pikk, kui see

tähendab vähem õppimist. Ja ära arva, et ma unustan, et sul on mingi hämar saladus.“

„Värvid ja helid muusikas ja kunstis“. Päeva viimane tund. Sedavõrd pikk ja lohisev nimetus, et oma peas lühendas Robert selle lihtsalt „helivärviks“. Joosep kiitis selle ka heaks. Ja avaldas midagi veelgi paremat: „Kuna helivärv on üks õige valikaine, siis see on mitme paralleeli peale.“

„Mida see tähendab?“

„See tähendab, et pole ainult meie klass, paralleelikad ka. Kõik need, kes selle aine võtsid. Mõnikord on järgmistest klassidest ka.“

„Nii et terve gümna peale kokku?“

„Just.“

Robert noogutas. See oli talle tuttavam. Eestisse tagasi kolides polnudki ta mõelnudki sellele, milline on koolisüsteem Eestis ja milline on see võrreldes teiste riikidega. Samamoodi polnud ta mujal õppides mõelnud sellele, kuidas Eesti teistest erineb. Aga ...

„Kuidas sul välismaal oli?“

„Mis asi?“

„Kool. Samamoodi tunnid?“

„*Well*, tegelikult nii nagu praegu see helivärv. Selliselt olid kõik ained.“

„Ahh, nagu filmis,“ nentis Joosep rahulolevalt.

„See osa jah. Vähemalt USAs. Polnud klassikaaslaseid. Olid rohkem nagu aastakaaslased. Saab nii öelda?“

„Kes keelab?“ ei näinud teine probleemi. „Kui mõni keelefriik sul praegu õlal istuks ja peale passiks, oleks „lennukaaslased“ vist parem. Aga muu oli ka nagu filmis?“

Robert ohkas. „Selle arutamine nõuab pikemat õhtut.“

Joosep naeris vastuseks kajakanaeru. „Olgu, kui nii, siis nii. Aga näe, sealt nad tulevad.“

Ja oma tegevust eriti varjamata hakkas Joosep inimestele osutama: „Näe, see on Martin. Ta istub geos kaks pinki meist tagapool. Tema kõrval, see prillidega, Robin. Esimene paralleelikas, Marten, punapea. Hingeta punapea! Haha! Olgu, edasi. See seal – Mereli. Veel üks punapea, a no tal on värvitud juuksed ehk et hing olemas. Ja Mereli kõrval Sabrina.“

„Sabrina?“ tõmbas nimi Roberti tähelepanu. „See pole ju tavaline Eesti nimi?“

„Ei ole jah. Sa pead talt ise küsima, kuidas ta selle nime sai. Talle meeldib seda lugu rääkida.“

„Meeldib ka või?“

Joosep irtitas jälle vastuseks: „Eks siis saad teada. Seal on veel Laura-Liis, ka paralleelikas, ja Romet. Mingi aeg need kaks sebisid. Praegu vist ka. Ma ei tea, ei pööra klatšile väga tähelepanu.“

„Ja ometigi sa tead täpselt, kes kus on,“ osutas Robert ilmselgele loogikaveale.

„See on hoopis teine asi!“ ajas Joosep end puheville. „Nii, üks tuleb veel. Vot, ma ütlesin. Kristofer. Füüsikas üle vahekäigu. Ja see ongi vist kõik. Aa ei, Hugo Leo ka.“

„Nii vähe?“

„Mingi ... kümme vist tuleb kokku.“

„Jah, vähe. USAs oleks igas aines ikka mingi kakskümmend või kolmkümmend.“

„USAs teil vist koolis vähe rohkem inimesi kah.“

„Noh. Jah. OK.“

„Ja mis sa arvad, kui paljud on huvitatud sellisest aimest nagu „Värvid ja helid muusikas ja kunstis“?“

„Sina oled ju.“

„Kuidagi on vaja punktid täis saada,“ kehtis Joosep õlgu.

Mõnusalt ukse alla valitud kohtadest jäid aga mõlemad ilma kohe, kui õpetaja klassi saabus. Tolle isik oli Robertile jällegi üllatuseks, sest ta oli sama inimest enne koridori peal näinud.

Ainult et siis oli ta arvanud, et tegu on õpilasega. Märkamatuks ei saanud noor õpetaja Sireli – nagu Joosep mainis – küll jääda. Kirevkollane taldrikusuurune kaelaehe jäi silma ka siis, kui teadlikult kõrvale vaatasid, nii et see pedagoog klappis oma ainega küll väga hästi kokku.

„Kõik püsti!“ haugatas ta üllatavalt karmi häälega. Aga see toimis. Õpilased hüppasid sekundiga jalule, jäädes ebalevalt oma laudade kõrvale seisma.

„Võtke asjad kätte. Ja nüüd. Samm ette! Vaheta oma koht endast paremal asuva õpilasega. Ja ... Joosep, suu kinni! Need, kelle paremal käel ei ole kedagi, teie olete paigal. Teised kaks sammu tagasi. Istuge maha. Tundke rõõmu uutest pinginaabritest.“

Kiire esmaspäeva pärastlõunasse mahtunud malemängu tulemusena leidiski Robert end sootuks uue näo kõrvalt. Paralleelklassi tüdruk, heledad lokkis juuksed ja kollase tikandiga musta värvi kampsun.

„Sabrina?“

„Kust sa tead?“ ajas tüdruk oma heledad silmad suureks, ent heitis siis pilgu mõne pingi kaugusele ja pööritas silmi: „Las ma arvan. Joosep?“

„Sa tead teda?“

„Muidugi.“

Robert raputas pead: „Ma ei saa aru. Ta on mingi fenomen või?“

„Ei. Mitte et me oleksime väga palju suhelnud, aga no nime ja nägu teadsin ikka. Enamik ju teab. Võib-olla väikese kooli asi. Aga minul polnud Joosepit kõrval, nii et sinu nimi on ...?“

„Robert.“

Sabrina silmadesse tuli selgus ja ta noogutas, nagu see üks nimi teeks kõik selgeks: „Sa oled see ameeriklane siis ju.“

„*The what?*“ tõmbus Robert tagasi. See ta nüüd küll polnud. Ei olnud ju? Pealegi kõlas see Sabrina suust pigem negatiivsena ja

Robert polnud kindel, kas talle selline kombinatsioon meeldib. Tundus, et ka tüdruk ise sai sellest aru. Ta kohmetus, tõmbas käega kiirelt läbi juuste ja üritas asja siluda: „Ma ei mõelnud nii. Las ma proovin uuesti. Sa kolisid Eestisse Ameerikast, eks ju?“

„Noh. Jah. Aga sa tead, et ma ikka enne ka elasin ju Eestis? Et ma ei tulnud siia suvaliselt?“

„Ma kuulsin jah. Äge ikkagi! Natuke uut verd ja teistmoodi mõtlemist ka siis kooli,“ juhtis tüdruk jutu uuele teemale.

„Arvad, et see on oodatud?“

„Minu me..“

Ja järsku sekkus nende vestlusesse Roberti silmade kõrgusele ilmunud kollane taldrikehe ja vali hukkamõistev hääl: „Sabrina ja pinginaaber. Äkki pöörate nüüd tähelepanu mulle ka?“

„*Sorry*,“ ütles Robert.

„Vabandust,“ tõmbas Sabrina pea õlgade vahele ja nihutas end tooliga Robertist kaugemale istuma, pööras end toolil otseks ning süvenes õpetaja juttu. Too alustas:

„Värvid ja helid muusikas ja kunstis“ võib tunduda küll selline täiesti suvaline aine, aga kui päris niimoodi sellesse suhtute, siis võite kindlad olla, et ainest läbi te ei saa ja peate selle ühel hetkel uuesti tegema. Nii et paluks lugupidavat käitumist! Meid ootab ees pikk poolaasta ja mitu täitmist vajavat eesmärki. Kui esimesel poolaastal vaatlesime helisid ja värve eraldi, siis sel poolaastal saate ülevaate helide ja värvide vaheliste seoste ajaloolistest käsitlustest; näete, kuidas need on aja jooksul muutunud. Lisaks räägime ka sellest, millised on seosed helide ja värvide ning nendes sisalduvate emotsioonide vahel. Üldiselt, kui kellegi on mõte minna edasi õppima disaini, turundust, reklaami või psühholoogiat, siis võite kindlad olla, et saate siit ainest hea põhja alla. Ja nii ...“

Robert lõi lihtsalt pilgu maha, et vältida taldrikehte ja see läbi õpetaja rindade vahtimist. Ta suutis ennast täiesti edukalt

ülejäänud tunnist välja lülitada, tehes aeg-ajalt õpetaja jutu põhjal märkmeid. Sabrina kirjutab kribinal hoolega terve tunni, kordagi kätt puhkamata, ning Robert tundis tema vastu mõningat austust. Kui tema ise nii palju kirjutaks, oleks ta käsi mõne minutiga krabis. Aga samas ... kui ühel hetkel on tõesti vaja nii palju teada, kui tüdrukul kirjas, saab ta kindlasti konsepti küsida.

Kellahelin.

„Järgmiseks tunniks siis palun valmistage ette üks lemmikloodusheli ja värv, mida leiab loodusest. Ja jätke oma pinginaabrid meelde! Need ei muutu!“ kiirustas õpetaja veel valjusti lisama, enne kui klassitäis noori end kärarikkalt püsti ajas.

„*Not bad at all*,“ mainis Robert naeratades korraga nii Sabrinale kui ka Joosepile, ent seda kuulis hoopis keegi teine.

„Üks tõupuhas kauboi,“ kostis mürgine hääl.

Robert keeras end kiirelt ümber. „*What the fuck you said?*“

„Kuulsid küll!“ mühatas teine poiss ja sättis end liikuma.

„Kuradi ameeriklane. Isegi vanduda oskad ainult inglise keeles.“

„Hugo Leo, ole nüüd!“ sekkus Sabrina, ent saatis siis Robertile ebaleva naeratuse ja kiirustas Hugo Leole järele.

„Oi, Hugo Leole silma jäänud, saab huvitav olema!“ lõi Joosep Robertile võmmu vastu õlga.

„Mis tal ... *the fuck* noh?“

„Ah, harjud ära,“ ei näinud Joosep asjas siiski suuremat probleemi ja asus minekule. Robert järgnes talle poolautomaatselt. Oma mõtetes. *Ameeriklane*. Sabrina oli seda maininud möödaminnes, too Hugo Leo sihipäraselt. Ja mõlemad torked jõudsid kohale.

Et ta on ameeriklane. *See ameeriklane*. Nagu tsirkuseloom, kelle omanikud on siia toonud ja rahvale näitamiseks välja pannud. Ta oleks võinud tegelikult selle mõtte kohe ümber lükata. Kõva häälega öelda, et ta pole mingi ameeriklane. Ta on eestlane.

Täiesti puhastverd eestlane. Aga ta polnud jõudnud reageerida, sest see oli tulnud nii ootamatult. USAs, Austraalias ja Suurbritannias oli ta olnud eestlane. Välja arvatud sel ühel nõrkusehetkel, mis tal 12-aastasena olnud oli. Muidu ainult eestlane. Aga kas Eestis on ta siis nüüd ... ameeriklane?